

Schriftelijke vragen vervuilde lozingen op Utrechts water

Volt provincie Utrecht, 9 oktober 2023.

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

Uit onderzoek door het platform-Investico is gebleken dat een twaalftal grote bedrijven vervuilde stoffen in oppervlaktewateren lozen. Deze wateren zijn volgens Europese regels al (te) erg vervuild.¹ Dit gebeurt met vergunningen die Rijkswaterstaat volgens deskundigen niet zo had mogen verlenen of had moeten herzien.²

Het is al langer bekend dat de kwaliteit van ons oppervlaktewater, ook in provincie Utrecht, niet voldoet aan de Europese regels, ondanks dat deze al decennia bekend zijn. In EU-verband hebben we afgesproken dat oppervlakte- en grondwater uiteindelijk in 2027 aan bepaalde kwaliteitseisen moet voldoen. Dit is vastgelegd in de Europese kaderrichtlijn water.³ Overheden hebben ruim 20 jaar de tijd gehad om aan deze kwaliteitseisen te werken en zo onze gezondheid en natuur te beschermen. Experts waarschuwen al een geruime tijd voor ingrijpende gevolgen en vergelijkbare problemen als in het stikstofdossier.⁴

De fractie van Volt is van mening dat het lozen van giftige en schadelijke stoffen moet stoppen. Vergunningen moeten bijdragen aan een veilige en gezonde leefomgeving. Overheden moeten naleving actief controleren en handhaven, ook door vergunningen te actualiseren indien noodzakelijk. Europese regelgeving is daarbij leidend, en de WHO-normen vormen een belangrijk kader.

Daarom stellen we de volgende vragen:

1. Is GS op de hoogte dat er binnen Nederland verschillende bedrijven zijn die al lange tijd de drempelwaarden / vergunningvoorschriften voor het lozen van vervuilde stoffen in onze oppervlaktewateren overschrijden, en/of daar in onvoldoende mate onderzoek naar doen?
2. In het licht van het Investico onderzoek: Zijn er in de Provincie Utrecht ook bedrijven die de drempelwaarden / vergunningvoorschriften voor het lozen van vervuilde stoffen overschrijden, en/of bedrijven die niet voldoen aan de Europese regels rondom waterkwaliteit, en/of lozingen door bedrijven waar de provincie zich zorgen over maakt met betrekking tot de waterkwaliteit in Utrecht?
 - Zo ja, kan GS aangeven hoeveel, wie en waar?
 - Zo onbekend, is GS bereid om ook dit soort vervuilingbronnen binnen de provincie Utrecht te identificeren, mogelijk in overleg met Rijkswaterstaat en de waterschappen?
3. Wat is de rol van de Provincie in zake het verlenen, voorschrijven en handhaven van watervergunningen, specifiek aspect lozen van stoffen op oppervlaktewateren door bedrijven? In hoeverre rijkt onze controlerende functie als Provincie wat betreft de

¹ [Rijkswaterstaat staat toe dat bedrijven gif lozen in al vervuilde wateren \(fd.nl\)](#)

² [Tata, Dow en Shell riskeren rechtszaken met giflozingen - Investico \(platform-investico.nl\)](#)

³ [Uitvoering Kaderrichtlijn Water | Rijkswaterstaat](#)

⁴ [Rond waterbeleid dreigt zelfde getouwtrek als bij stikstof \(nos.nl\)](#)

watervergunningen van de waterschappen en gemeenten, hoe wordt dat in de praktijk gebracht, en wat is onze rol binnen watervergunningen van Rijkswaterstaat?

4. Wat is de aanpak van de provincie geweest de afgelopen 20 jaar, om de naleving van vergunningvoorschriften en wettelijke vereisten rond de kwaliteit van effluent van bedrijven dat wordt geloosd (op oppervlaktewateren) te controleren, en te handhaven waar nodig? Indien deze verantwoordelijkheid bij andere partijen ligt, wat is in dat geval de rol van de provincie geweest om deze partijen te ondersteunen, en te controleren? Heeft de provincie voldoende capaciteit voor bovenstaande, en voldoende zicht op naleving in de praktijk?
5. Hoeveel watervergunningen (specifiek vergunning voor lozen op oppervlaktewateren) zijn er de afgelopen 20 jaar verstrekt door de provincie of onder goedkeuring (bijv. middels vvgb) van de provincie? Hoe vaak zijn deze vergunningen geactualiseerd met medeweten (of in opdracht van) de provincie?
6. Ziet GS noodzaak om bestaande vergunningen te actualiseren in het licht van de bovengemelde onderzoeken en publicaties?
7. Ziet GS reden om het lozen van stoffen op oppervlaktewateren in provincie Utrecht scherper te gaan controleren, een onderzoek in te stellen, en/of in gesprek te gaan met andere overheden (gemeenten, waterschappen, Ministerie) over de gerapporteerde problematiek?
8. In hoeverre zijn de gerapporteerde overschrijdingen (binnen andere provincies) reden tot zorg voor GS als het gaat om het halen van KRW doelen door provincie Utrecht? Wat is GS van plan te ondernemen?
9. Welke concrete acties zijn er door de provincie sinds de invoering van de Europese Kaderrichtlijn Water in 2001 uitgevoerd om aan de normen voor waterkwaliteit te voldoen? Wat is daarbij de rol geweest voor de controle op lozingen door bedrijven? Welke concrete acties zullen er nog worden ondernomen?

Wij kijken uit naar uw antwoorden, waarvoor bij voorbaat hartelijk dank.

Amos de Jong, Volt